

Amerikan sisällissota

Kirj. Karl Marx

(Jatkoa viime joulukuun numeroon)

2.

“Anna hänen mennä, ei hän ole sinun kostosi arvoinen.” Englantilainen valtioviisaus tyrkyttää yhä uudelleen ja uudelleen pohjoisvaltioille tätä samaa neuvoa, jolla Leporelle lohdutteli Don Juanin hylättyä rakastajatarta — viimeksi on se tapahtunut loordi John Russelin suun kautta. Pohjoisvaltioiden olisi annettava etelävaltioiden erota Unionista ja senkautta ne pääsisivät kokonaan erilleen orjuudesta, niiden alkuperäisestä historiallisesta synnistä ja laskisivat perustan uudelle ja korkeammalle kehitysmuodolle.

Jospa pohjoinen ja etelä muodostaisivatkin kaksi toisistaan riippumattonta maata kuten esim. Englanti ja Hanover, niin ei niiden eroaminen olisi yhtään vaikeampaa kuin mitä oli Englannin ja Hanoverin. Mutta “etelä” ei ole sellainen alue, jonka maantieteelliset rajat selvästi erottaisivat pohjoisvaltioista, eikä se ole myöskään moraalinen kokonaisuus. Itse asiassa se ei ole maanosa ollenkaan, vaan ainoastaan taisteluhuuto.

Sovinnollisen eroamisen puolustajat ovat siinä luolassa, että etelävaltioiden muodostama liitto, vaikkakin se sodan puhettua oli hyökkäyskannalla, kuitenkin ottaa siihen osaa puolustarkoituksessa. Luullaan, että orjapuolueen ainoa tarkoitus on liittää ne alueet, jotka tähän saakka ovat kuuluneet sen vallan alle, vapaisiin valtioihin, jotka sitten on vapautettava liittohallituksen herruudesta. Mikään ei ole sen erheellisem-

pää kuin tämä. “Etelä tarvitsee kaikki alueensa. Se tulee ja sen täytyy ne saada”. Tällä taisteluhuudolla hyökkäsivät hajottajat Kentuckyn kimppuun. Heidän “kaikilla alueillaan” he pääasiassa tarkoittavat niin kutsutuita raja-valtioita, joihin luetaan Maryland, Delaware, Virginia, North Carolina, Kentucky, Tennessee, Missouri ja Arkansas. Tämän lisäksi he vaativat vielä itselleen sen alueen, joka sijaitsee Missourin koilliskulmasta Tyneen mereen vedetyn linjan eteläpuolella. Näin ollen se alue, jota orjanomistajat kutsuvat “eteläksi”, käsittää enemmän kuin kolme neljäsosaa koko liittohallituksen alueista. Suuri osa orjaisäntäin vaatimista alueista kuuluu vielä nykyään liittohallitukselle, eikä niitä voida siitä eroittaa muutoin kuin väkivallan kautta. Mutta n. k. orjavaltiot, lukuunotettuna nekin, jotka kuuluvat eteläiseen liittoon, eivät koskaan ole olleet todellisia orjavaltioita, vaan sen sijaan niissä vallitsee vapaatyö- ja orjajärjestelmä rinnakkain, jotka nyt taistelevat ylivallasta. Niistä on nyt muodostunut todellinen taistelualue pohjoisen ja etelän välillä, orjuuden ja vapauden välillä. Näin ollen eteläisen liiton sota ei ole puolustussotaa, vaan vallotussotaa orjuuden laajentamiseksi ja vakiinnuttamiseksi.

Se vuorijono, joka alkaa Alabamasta ja ulottuu pohjoiseen Hudson virtaan saakka, jakaa n. k. etelän kolmeen osaan. Vuoris-alue, jonka muodostaa Alleghany vuoristo kahdella samaan suun-

taan kulkevalla vuoriketjullaan, Cumberland vuorijono lännessä ja Blue-vuoristo itäpuolella, erottaa kiilan tavoin Atlannin rannikon tasangot etelässä sijaitsevista Mississippin tasangoista. Nämä kaksi vuoriston toisistaan erottamaa tasankoa ovat riisialueineen ja laajoine pumpuliviljelyksineen varsinaisia orja-alueita. Tämä vuoristoalue, joka kiilan tavoin tunkeutuu itse orja-alueiden sydämeen, vuoriseltu, jolla on omi-
tuinen vapaa ilmapiirinsä, jonka ilmanala on voimakas ja maaperä rikas kivihiilsetä, suolasta, kalkkikivistä, raudasta, kullasta, lyhyesti sanottuna kaikista raaka-aineista, jotka ovat välttämättömiä monipuolisen teollisuuden kehittämislle, tämä alue on nykyään suurimmaksi osaksi vapaata. Fyysillisen rakenteensa puolesta tällä alueella voidaan harjottaa maanviljelystä menestyksellisesti ainoastaan pienien itsenäisten maatilain avulla. Orjuutta löytyy siellä vain harvoissa tapauksissa, eikä se koskaan ole voinut sinne vakituisesti juurtua. Suurimmassa osassa niin kutsutuita vapaita valtioita näiden vuoristomaiden asukkaat muodostavat vapaan väestön kantajoukon, väestön, joka omien etujensa turvaamiseksi on asettunut pohjoisvaltioiden kannalle.

Eteläisen liiton yritykset liittää itseensä Missouri ja Kentucky vastoin näiden valtioiden tahtoa, osoittavat kuinka onnto on se tekosyy, että eteläinen liitto muka taistelisi yksityisten valtioiden oikeuksien puolesta Unionin valtauksia vastaan. Yksityisille valtioille, joita etelän liitto pitää "etelään" kuuluvana, se kylläkin antaa oikeuden erota Unionista, mutta missään tapauksessa se ei sallisi niiden pysyä edelleen liittohallituksessa.

Sitä paitsi itse varsinaisissa orjavaltioissa, huolimatta siitä, missä määrässä sota ulkoapäin, sisäinen sottilasdiktatuuri ja orjajärjestelmä voi saattaa ne joksikin aikaa näennäisesti sopusointuun, on olemassa vallankumouksellisia aineksia. Huomattavaa esimerkkinä tässä suhteessa on Texas, jonka 601,039 nousevasta väestöstä on 180,388 orjaa. Vuoden 1845 laki, jonka nojalla Texas liitettiin Yhdysvaltoihin orjavaltiona, antoi sille oikeuden muodostaa alueitaan ei ainoastaan yhtä, vaan viisi eri valtiota. Sen sijaan että sillä ennen oli kaksi ääntä Yhdysvaltain senaatissa, se olisi nyt saanut kaikkiaan kymmenen. Senaattorien lukumäärän lisääminen olikin siihen aikaan sen tärkeimpänä päämääränä. Mutta vuodesta 1845 vuoteen 1860 mennessä orjanomistajat olivat tulleet huomaamaan, että Texasia, jossa saksalainen väestö oli tärkeänä tekijänä, ei voinut jakaa edes kahteenkaan osaan ilman ettei toisen valtion vapaata työtä kannattava puolue olisi saanut yliherruutta orjapuolueen ylitse. Tämä kuvaa hyvin selvästi sitä voimakasta vastarintaa, mitä orjanomistajain itsevaltiuus sai osakseen itse Texasissa.

Orjavaltioista on Georgia kaikkien suurin ja tiheimmin asuttu. Sen 1,057,327 nousevasta väestöstä on 462,230 orjaa, eli siis lähes puolet koko valtion asukasluvusta. Siitä huolimatta orjanomistajain ei ole vielä onnistunut saada Montgomeriyyssä etelävaltioille laadittua perustuslakia yleisäänestyksellä siellä hyväksytyksi.

Louisianan valtion konventsiossa, joka kokoontui New Orleansissa maalisk. 22 p. vuonna 1861, eräs vanha poliitikko nimeltä Rosellius, lausui: Montgomeriyyssä laadittu perustuslaki ei ole mikään perustuslaki vaan aino-

astaan salaliitto. Se ei tarkoita kansanvaltaisen hallituksen käytäntöön ottamista, vaan vihatun ja rajattoman yksinvaltiuden. Kansalle ei annettu tilaisuutta ottaa osaa tämän perustuslain laadintaan. Montgomeryn konventioni kaivoi haudan poliittiselle vapaudelle ja nyt meitä kehoitetaan ottamaan osaa sen hautajaisiin.

300.000 orjanomistajasta muodostunut itsevaltius ei pitänyt Montgomeryn konventionia ainoastaan julistaakseen etelän irti Unionista, vaan konventionin tarkoituksena oli myöskin saada aikaan muutos orjavaltioiden sisäisessä politiikassa, voidakseen sen kautta alistaa orjanomistajain herruuden alaiseksi sen valkoihoisen väestön, joka vielä oli voinut säilyttää vapautensa liittohallituksen ja demokraattisen perustuslain turvissa. Jo vuodesta 1856 olivat orjapuolueen valtiolliset johtajat, lakimiehet, siveysapostolit ja teologit koettaneet selitellä ei ainoastaan sitä, että neekeriorjuus on oikeudenmukaista, vaan ennen kaikkea sitä, ettei rotueroavaisuudella ole mitään merkitystä työläisten keskuudessa, vaan he kaikki ovat jo luonnostaan syntyneet orjiksi.

Näin ollen me siis voimme huomata, että eteläisen liiton alottama sota, sanan oikeassa merkityksessä, on valloitusotaa orjuuden laajentamiseksi ja vakiinnuttamiseksi. Suuriin osa orjavaltioista ja territorioista on vielä liittohallituksen hallussa, jonka kanssa ne ovat toimineet käsikädessä ensin vaaliuurnalla ja sitten taistelukentällä. Mutta eteläinen liitto pitää niitä kuitenkin "etelään" kuuluvana, ja koettaa saada ne asevoimalla erotetuksi Unionista. Rajavaltioissa, jotka nykyään ovat eteläisen liiton hallussa, suhteellisesti vapaata vuoristoaluetta pidetään kurissa

sotalain avulla. Itse varsinaisissa orjavaltioissa tämä liitto on kukistanut entisen kansanvaltaisen hallituksen 300,000 nousevan orjanomistajajoukon vastustamattoman itsevaltiuden kautta.

Jos eteläinen liitto olisi luopunut valloitus suunnitelmistaan, olisi sen aikomus erota Unionista jäänyt sikseen ja se olisi allekirjottanut oman kuolemantuomionsa. Sillä Unionista eroaminen tapahtui ainoastaan sen vuoksi, koska rajavaltioiden ja territorioiden muuttaminen orjavaltioiksi sen alaisena ei enään näyttänyt mahdolliselta. Sitä paitsi, jos pohjoisvaltiot olisivat luovuttaneet eteläiselle liitolle riidanalaisen alueen, olisi sen kautta menetetty orjaisännille enemmän kuin kolme neljättä osaa koko Yhdysvaltain alueista. Pohjoisvaltiot olisivat tulleet kokonaan erotetuksi Meksikon lahdesta sekä Atlantin rannikosta lukuunottamatta pientä maakaistaletta Penobscot-lahden ja Delaware-lahden välillä ja sen lisäksi siltä olisi katkenut kaikki yhteys Tyynen meren kanssa, sillä Missouri, Kansas, New Mexico, Arkansas ja Texas olisivat ennen pitkää vieneet Californiankin mukanaan. Kalliovuorten ja Alleghanien välillä, Mississippin, Missourin ja Ohiovirran laaksoissa sijaitsevat suuret maanviljelysvaltiot, jotka ovat kykenemättömiä valtaamaan itselleen Mississippin suuta voimakkaan ja niille vihollismielisen eteläisen orjatasavallan käsistä, olisivat taloudellisten etujensa vuoksi olleet pakotetut eroamaan pohjoisvaltioista ja liittymään eteläiseen liittoon. Nämä valtiot vuorostaan olisivat vetäneet perässään kaikki pohjoisvaltiot samaan pyörteeseen itää myöten, lukuunottamatta, sano-kaamme, Uuden Englannin valtioita.

Tästä käy siis selville että kysymyksessä ei ole ainoastaan Unionin hajottaminen, vaan myöskin sen uudestaan järjestäminen orjuuden pohjalle orjanomstajain ylivallalla. Tämän ajatuksen lausivat julki useat etelävaltioiden edustajat Montgomeryn konventiionissa ja se myöskin selittää sen kohdan uudessa perustuslaissa, joka jättää vapaaehtoiseksi jokaiselle Unioniin kuuluvalle valtiolle liittyä etelävaltioiden liittoon. Orjajärjestelmä voisi siten ruton tavoin levitä yli koko Unionin. Pohjoisvaltioissa, joissa neekeriorjuus on mahdotonta, voitaisiin valkosen työväestö vähitellen pakottaa orjan asemaan. Tämä olisi täydellisesti sopusoinnussa sen suuresti huudetun periaatteen kanssa, että ainoastaan määrätty rodut ovat vapautteen mahdollisia. Samalla kun varsinainen työtätekevä väestö etelässä muodostuu neekereistä, muodostuu se pohjoisvaltioissa saksalaisista ja irlantilaisista tai heidän jälkeläisistään.

Pohjoisvaltioiden ja etelävaltioiden välinen taistelu ei siis ole mitään muuta kuin taistelua kahden yhteiskuntajärjestelmän välillä, orjajärjestelmän ja vapaantyövoiman välillä. Koska nämä järjestelmät eivät voineet enään rauhassa menestyä rinnakkain Pohjois-Amerikan mantereella, syntyi sen johdosta taistelu, joka voi

päätyä ainoastaan jomman kumman järjestelmän voitolla.

Jos rajavaltiot, joissa nämä kumpikin järjestelmä ovat tähän saakka taistelleet ylivallasta, ovat pistäviä okaita eteläisen liiton ruumiissa, niin ei toiselta puolen saa jättää huomioonottamatta, että sodan aikana aina tähän päivään asti ne ovat olleet suurimpana heikkoutena pohjoisvaltioille. Yksi osa näiden valtioiden orjanomstajista teeskentelee uskollisuutta pohjoisvaltioille etelän salaliitolaisten komennon alaisena ja toinen osa heistä on nähnyt aineellisille eduilleen ja traditioneilleen edulliseksi suorastaan asettua Unionin puolelle. Kumminkin ovat heikentäneet pohjoisvaltioita samassa suhteessa. Halu pitää rajavaltioiden "uskolliset" orjanomstajat hyvässä humoorissa ja toiselta puolen pelko siitä, että he saattaisivat liittyä hajottajain riveihin, sanalla sanoen, hellä huolenpito näiden kyseenalaisten liittolaisten eduista ja pyrkimyksistä on heti sodan alkamisesta saakka heikentänyt liittohallitusta arveluttavassa määrässä. Ne ovat saattaneet sen epävarmaan asemaan ja pakottaneet sen salaamaan sodan peruskysymystä ja välttämään vihollisensa heikointa kohtaa, paheen pääjuurta, itse orjakyksymystä.

(Suom. Onni Saari.)